

Bydgoszcz, 17 czerwca 2015 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.17.2015

**Pan
Jerzy Dutkiewicz
Wójt Gminy Książki
Urząd Gminy w Książkach
ul. Bankowa 4
87-222 Książki**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w Gminie Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki (zwanej dalej: Gminą), w dniach od 27 kwietnia do 15 maja 2015 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez LL – starszego inspektora oraz PR – starszego inspektora, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 292/2015 i 293/2015, w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobranych i przekazanych dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości przekazywania dochodów budżetowych,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami, na podstawie następujących ustaleń:

1. W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2014 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.

2.1. W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z jej przeznaczeniem.

Gmina wykorzystwała w 2014 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 2.142.714,03 zł, tj. 99,69 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011 i 85215 realizowane były przez Urząd Gminy w Książkach (zwany dalej: Urzędem), natomiast w rozdziałach: 85212, 85213, 85219 i 85295 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książkach (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w II kwartale 2014 r. na łączną kwotę 728.707,47 zł, tj. 34,0 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 485.408,09 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. Nr 52, poz. 379 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 485.363,97 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 475.847,03 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 9.516,94 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 282.976,71 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu ww. podatku. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku na łączną kwotę 156.978,84 zł.

W toku kontroli stwierdzono nadmierne pobranie dotacji za 2014 r. w wysokości 532,88 zł. Zawyżenie wydatków z dotacji o ww. kwotę nastąpiło na skutek:

- zaliczenia producentowi rolnemu [REDAKTOWANE] do ilości zakupionego oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do 31 stycznia 2014 r. dwukrotnie tych samych faktur VAT (nr FF/15210/2013/1 z dnia 24.09.2013 r. oraz FF/15646/2013/1 z dnia 30.09.2013 r., stanowiących dowód zakupu łącznie 414,56 litrów oleju napędowego), na podstawie których wypłacono nieprawidłowo zwrot podatku w wysokości 394,78 zł.
- zaliczenia producentowi rolnemu [REDAKTOWANE] do ilości zakupionego oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do 31 stycznia 2014 r. dwukrotnie tej samej ilości paliwa (201,84 litra), która wynikała z wystawionych dwóch faktur VAT (nr FF/11737/2013/1 z dnia 03.08.2013 r. oraz FF/1737/2013 z dnia 20.08.2013 r.), stanowiących dowód zakupu paliwa na podstawie tego samego paragonu nr 21/1/21 z dnia 03.08.2013 r. Z uwagi na fakt, iż ww. producent otrzymał zwrot podatku na kwotę 2.130,33 zł, tj. do wysokości ustalonego dla niego limitu zwrotu na 2014 r. oraz przedłożył faktury VAT na łączną ilość zakupionego oleju napędowego w wysokości 2.298,92 litra, nieprawidłowo została wypłacona kwota w wysokości 138,10 zł.

Nadmierne wypłacone kwoty dotacji ujęto w decyzjach Wójta Gminy Książki nr F.3033.171.2014 z dnia 06.03.2014 r. oraz nr F.3033.117.2014 z dnia 06.03.2014 r.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości wraz z naliczonymi odsetkami, tj. w łącznej kwocie 581,88 zł (przelew z dnia 13.05.2015 r.).

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 66.800,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.), z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.) oraz z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 15.183,00 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 4.499,55 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 4.158,80 zł. W okresie poddanym szczegółowej kontroli Gmina nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.531.945,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 1.531.101,93 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 417.117,47 zł przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych w łącznej kwocie 404.968,42 zł oraz na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w łącznej kwocie 12.149,05 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

W toku kontroli stwierdzono niewłaściwe zaklasyfikowanie w § 3110 poniesionych wydatków z dotacji w wysokości 3.214,71 zł, które dotyczyły wypłaty należnych odsetek naliczonych od wypłat zasiłków dla opiekunów. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm.) ww. wydatki powinny zostać ujęte w § 4580 – *Pozostałe odsetki*.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 5.352,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 874,80 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 8.648,78 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w wysokości 3.517,52 zł, w tym: na wypłatę dodatku energetycznego osobom uprawnionym wydatkowano kwotę 3.448,55 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 68,97 zł, tj. kwotę w wysokości 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych przez Gminę.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 723,99 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.654,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: na wypłacone wynagrodzenie za sprawowanie opieki wydatkowano kwotę 3.600,00 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłaty ww. wynagrodzenia wydatkowano 54,00 zł, tj. kwotę równą 1,5 % łącznej dotacji otrzymanej przez Gminę.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 913,50 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 43.061,10 zł na realizację zadań określonych w art. 24 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz obowiązującym w okresie objętym kontrolą rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 1741 ze zm.) oraz zadań określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 755) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 42.766,41 zł, w tym na wypłatę pomocy – 41.200,00 zł, na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych – 1.236,00 zł oraz koszty realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – 330,41 zł.

Kontrolą objęto wydatki z dotacji w wysokości 10.918,00 zł przeznaczone na wypłatę pomocy w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego oraz na koszty obsługi ww. zadania. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia finansowe.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85212, 85213, 85215, 85219 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowej w rozdziale 01095 w wysokości 532,88 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 2.149.368,52 zł wydatkowano kwotę 2.142.714,63 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,69 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 6.653,89 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. *W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.*

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2014 r. zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Stwierdzono, że sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2014 r. (zbiorcze) o wydatkach zostało sporządzone zgodnie z ewidencją księgową oprócz kwot wykazanych w rozdziałach: 85212 (§ 4010, § 4040, § 4110, § 4112), 85213, 85215 (§ 3110), 85219 (§ 4300) oraz 85295 (§ 3110), w których kontrolujący nie byli w stanie określić zgodności danych ujętych w sprawozdaniu z ewidencją księgową z uwagi na to, iż zapisy w ewidencji zawierały wydatki sfinansowane zarówno z dotacji celowych, jak i ze środków własnych Gminy.

Powyższa sytuacja wynikała z braku prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w szczególności planu finansowego dla wydatków budżetowych z dotacji celowych, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. W związku z powyższym nie uwzględniono zasad funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, które określone zostały w załączniku Nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 289).

Ponadto stwierdzono, iż jednostki bezpośrednio realizujące zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (Urząd oraz GOPS) nie sporządzały jednostkowych sprawozdań Rb-50 za I, II i III kwartał 2014 r. Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 4 pkt. 3 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119).

3. *W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.*

3.1. *W zakresie pobranych i przekazanych dochodów budżetowych.*

Gmina wykonała w 2014 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 30.981,46 zł, co stanowiło 188,9 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (16.400,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 93,00 zł, 85212 – 30.888,46 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę 20.061,60 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie: ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyniosły łącznie 10.690,86 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za I półrocze 2014 r. w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w okresie objętym kontrolą w wysokości 93,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, pobrane na podstawie art. 44h ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Szczegółową kontrolą objęto wykonane dochody w ww. kwocie.

Stwierdzono, że Gmina nie dokonała potrąceń należnych jednostce samorządu terytorialnego w wysokości 5 % od wpływów osiągniętych z ww. tytułu, na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1115 ze zm.), tj. kwoty 4,65 zł.

Ponadto stwierdzono brak prowadzenia wyodrębnionej ewidencji analitycznej do konta 130 w szczególności planu finansowego, z uwzględnieniem prawidłowej klasyfikacji budżetowej dla dochodów budżetowych, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. Wykonane dochody dotyczące opłaty za udostępnienie danych osobowych ewidencjonowane były łącznie z dochodami dotyczącymi zadań własnych Gminy – rozdz. 75618 § 0410.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, wykonane dochody budżetu państwa z ww. tytułu, powinny zostać prawidłowo ujęte w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie* § 0690 – *Wpływy z różnych opłat*.

Nie uwzględniono również zasad funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, które określone zostały w załączniku Nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe w okresie kontrolowanym stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty dokonane przez organ egzekucyjny z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego 23.920,80 zł, zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 2.751,02 zł oraz odsetek w kwocie 3.987,64 zł. Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 10.442,68 zł.

Stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą Gmina uzyskała dochody w wysokości 229,00 zł z tytułu zwrotu kosztów upomnień wysłanych do dłużników alimentacyjnych, zaliczając ww. wpływy do dochodów własnych Gminy. W związku z tym nie odprowadziła na dochody budżetu państwa 95 % wpływów uzyskanych z tego tytułu, tj. kwoty 217,55 zł.

Powodem powyższego postępowania było finansowanie kosztów wysłanych upomnień do dłużników alimentacyjnych ze środków własnych Gminy.

Wpływy z tytułu zwrotu kosztów upomnień pobrane w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, powinny być odprowadzane na dochody budżetu państwa w trybie i terminach określonych w art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, po pomniejszeniu ich o odpowiednie dochody przysługujące jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 168), nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

Ponadto wykazano, że dochody budżetowe ujmowano w ewidencji księgowej bez uwzględnienia podziałek klasyfikacji budżetowej, co stanowiło naruszenie zasad określonych w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą należne odsetki ustawowe od wypłaconych świadczeń alimentacyjnych były naliczane dłużnikom alimentacyjnym, jednakże nie ujmowano ich w ewidencji księgowej na koniec każdego kwartału. Powyższe postępowanie stanowiło naruszenie zapisów określonych w art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Odnotowano, iż ewidencję należności z tytułu dochodów budżetowych z podziałem na poszczególnych dłużników prowadzono błędnie na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności”. Zgodnie z załącznikiem Nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, ww. należności ewidencjonuje się na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

3.2. W zakresie terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za I półrocze 2014 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 6.591,27 zł, tj. 32,9 % dochodów przekazanych ogółem za 2014 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadek przekazania pobranych dochodów należnych budżetowi państwa niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały przekazane w wymaganych terminach, dotyczyły rozdziału 75011 i wyniosły 29,45 zł, tj. 0,4 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za I półrocze 2014 r.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 168) nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2014 r. Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2014 r., wynosiły ogółem 1.414.344,77 zł i dotyczyły zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2013 r. (1.189.665,06 zł) ww. zaległości wzrosły o 224.679,71 zł, tj. o 18,88 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2012 r. do 30.09.2013 r. GOPS w większości przypadków systematycznie prowadził czynności określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2014 r. zostało sporządzone zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji księgowej.

Ustalono, że Gmina w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2014 r., sporządzonym na podstawie sprawozdania jednostkowego z GOPS wykazała w rozdziale 85212 w kolumnach od 5 do 10 nieprawidłowe dane w zakresie § 0980 – ujmując w łącznej wysokości kwoty, dotyczące funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej oraz wykazała w § 0920 nieprawidłowe dane w kolumnie 5 „Należności”, a także niewykazała danych w kolumnach 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” i 10 „Należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości”.

Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Stwierdzono, iż w sporządzonym przez Urząd jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2014 r. nieprawidłowo wykazano dane w zakresie rozdziału 75011 § 0690 w kolumnie 8 „Dochody przekazane” – wykazano kwotę 0,00 zł, winno być – 93,00 zł.

Jednocześnie w sporządzonym przez GOPS jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2014 r. nieprawidłowo wykazano dane w zakresie rozdziału 85212:

§ 0980 w następujących kolumnach:

- w kolumnie 5 „Należności”, wykazano kwotę 1.162.540,26 zł, winno być: § 0970 – 346.102,91 zł, § 0980 – 816.437,35 zł,
- w kolumnie 6 „Dochody wykonane ogółem” – wykazano kwotę 26.671,82 zł, winno być: § 0970 – 2.751,02 zł, § 0980 – 23.920,80 zł,
- w kolumnie 7 „Dochody wykonane ogółem w tym potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” – wykazano kwotę 10.690,86 zł, winno być 0,00 zł,
- w kolumnie 8 „Dochody przekazane” – wykazano kwotę 15.980,96 zł, winno być: § 0970 – 2.751,02 zł, § 0980 – 23.920,80 zł,
- w kolumnach: 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” i 10 „Należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości” – wykazano kwotę 1.135.868,44 zł, winno być: § 0970 – 343.351,89 zł, § 0980 – 792.516,55 zł,

§ 0920 w następujących kolumnach:

- w kolumnie 5 „Należności”, wykazano kwotę 3.987,64 zł, winno być – 195.241,83 zł,
- w kolumnach: 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” i 10 „Należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości” – wykazano kwotę 0,00 zł, winno być – 278.476,33 zł.

Ponadto stwierdzono, iż Urząd oraz GOPS nie sporządzał jednostkowych sprawozdań Rb-27ZZ za I, II i III kwartał 2014 r., co było niezgodne z zasadami określonymi w § 4 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Stwierdzono również, iż w sporządzonym przez Gminę sprawozdaniu Rb-27ZZ za II kwartał 2014 r. nieprawidłowo wykazano dane w zakresie rozdziału 85212 w kolumnie 6 „Dochody wykonane ogółem” – w łącznej wysokości 10.442,68 zł, winno być 10.301,45 zł. W związku z powyższym Gmina zawyżyła wykonane dochody o łączną kwotę 141,23 zł, która dotyczyła zaliczonej do dochodów wykonanych wpłaty wyegzekwowanej należności przez komornika. Komornik wyegzekwował kwotę w dniu 26.06.2014 r. natomiast wpływ do jednostki nastąpił 01.07.2014 r. tj. po okresie sprawozdawczym.

Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 6 ust. 1 pkt 3 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych

w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 ww. rozporządzenia.

Ponadto wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- nadmierne pobranie dotacji w rozdziale 01095,
- nieprawidłowa klasyfikacja wydatków z dotacji,
- brak ewidencji analitycznej dla określonych wydatków z dotacji celowej,
- nieprzekazanie do budżetu państwa należnych dochodów budżetowych,
- nieprawidłowa klasyfikacja źródeł pobranych dochodów,
- brak ujmowania naliczonych odsetek w ewidencji księgowej,
- nieterminowe przekazanie do budżetu państwa należnych dochodów budżetowych,
- przekazanie do budżetu państwa dochodów stanowiących dochód własny Gminy,
- ewidencjonowanie na niewłaściwym koncie należności z tytułu dochodów budżetowych,
- niesporządzanie jednostkowych sprawozdań Rb-50 i Rb-27ZZ oraz błędne sporządzanie sprawozdań (jednostkowych i zbiorczych).

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest niezajomość, błędna interpretacja lub niestosowanie wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawnych oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem ujawnionych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: JP – Wójt Gminy Książki (do dnia 01.12.2014 r.), JD – Wójt Gminy Książki (od dnia 01.12.2014 r.), EK – Skarbnik Gminy, AS – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Książkach, JJ – główny księgowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Książkach – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

- 1) właściwego ustalania i wypłacania kwot zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej z otrzymanej dotacji celowej,
- 2) wyodrębnienia z ewidencji księgowej szczegółowej ewidencji dla wydatków z dotacji udzielonych z budżetu państwa, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
- 3) ujmowania dochodów budżetowych z tytułu pobranych opłat za udostępnianie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych w rozdziale 75011 § 0690 klasyfikacji budżetowej,
- 4) zaliczania wpływów z tytułu zwrotu kosztów upomnienia, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, na dochody budżetu państwa,
- 5) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
- 6) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 7) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem uprzedniej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
- 8) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Książkach do:

- wyodrębnienia z ewidencji księgowej szczegółowej ewidencji dla wydatków z dotacji udzielonych z budżetu państwa, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
- prawidłowego ujmowania wydatków z dotacji celowych w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej,
- klasyfikowania pobranych dochodów budżetowych według paragrafów klasyfikacji budżetowej,
- księgowania operacji gospodarczych dotyczących należności z tytułu dochodów budżetowych na koncie 221 - zgodnym z planem kont określonym przepisami prawa,
- ujmowania w ewidencji księgowej odsetek ustawowych od nieterminowych płatności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-50 na koniec każdego kwartału danego okresu sprawozdawczego,
- prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ na koniec każdego kwartału danego okresu sprawozdawczego,

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)